

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r534157390,URBAN-Jozef.html>
28.05.2024, 00:26

URBAN Józef

Osoba

URBAN Józef

Urodzony

1900

Zmarł

1977

Opis

powstaniec wielkopolski, chorąży, działacz PPR, robotnik, strażnik więzienny.

Ur. 24 sierpnia 1900 w Strzelcach (pow. Nowy Tomyśl). Był synem Walentego i Małgorzaty. Pochodził z rodziny robotniczej. W 1916 r. wyjechał do Nadrenii w poszukiwaniu pracy, w czerwcu 1918 r. został powołany do armii niemieckiej. 6 grudnia 1918 r. znalazł się w Grodzisku Wlkp. Wkrótce wstąpił do tutejszej komp. Służby Straży i Bezpieczeństwa formowanej przez ppor. Józefa Skrzydlewskiego, w której służył do 28 grudnia 1918 r. Na jej trzonie powstała 5. Grodziska Kompania Powstańcza, w której szeregach się znalazł. W pierwszej połowie stycznia 1919 r. wziął udział w

walkach o Rakoniewice, Rostarzewo, Wolsztyn i Kopanicę. Po powrocie z Kopanicy do Grodziska złożył zaprzysiężenie 26 stycznia. Podczas pobytu we Lwówku, d-cą jego komp. został aspirant oficerski Józef Kopczyński, a następnie ruszył na odcinek zach. w rejon Bobrówki, Sępolna i Węgielni. Wziął udział w lutowych walkach o Miedzichowo (11 luty 1919 r.), podczas których został wzięty do niewoli. Do 10 października 1919 r. więziony był w Havelbergu. W WP służył do 26 marca 1922 r.

W okresie międzywojennym należał do Związku Zawodowego Robotników Rolnych i Leśnych. Podczas II wojny światowej członek podziemia antyhitlerowskiego. W 1942 r. znajdował się w komórce ZWZ, związanej w Grodzisku Wlkp. z inicjatywy kpt. Wawrzyńca Mazanego. 12 marca 1945 r. został wybrany na zastępcę prezesa zarządu partyjnego PPR w Grodzisku Wlkp., sformowanej 2 lutego 1945 r. Podczas inauguracyjnego posiedzenia Miejskiej Rady Narodowej (MRN) 15 marca 1945 r. wybrano go jako delegata PPR. Wkrótce został zastępcą przewodniczącego MRN. W maju 1945 r. wchodził w skład Komitetu Miejskiego jako strażnik więzienny, w którym był kierownikiem bezpieczeństwa. 29 czerwca 1946 r. podczas wizyty abp poznańskiego Walentego Dymka w Grodzisku Wlkp. podpisał akt odnowienia ofiarowania miasta Najświętszemu Sercu Jezusowemu. Członek Komisji Historycznej ZBoWiD Koło Grodzisk Wlkp.

Zm. 12 kwietnia 1977 w Grodzisku Wlkp. Obok Władysława Kabscha autor mszpsu pt. Z walk narodowowyzwoleńczych m. Grodziska Wielkopolskiego i okolicy; ponadto autor jednej z prac konkursowych zgłoszonych do konkursu „W 50. rocznicę Powstania Wielkopolskiego” z 1968 r. (zob. źródła). Odznaczony Wielkopolskim Krzyżem Powstańczym.

Bibliografia

T. Kościański, Urban Józef (1900-1977), (w:)
Powstańcy wielkopolscy. Biogramy uczestników
powstania wielkopolskiego 1918-1919, t. XIV, red.
B. Polak, Poznań 2017, s. 173-174.

Autor wpisu

Tomasz Kościański